

Sammenfattende redegørelse – Natura 2000-område N142, Saltholm og omliggende hav

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapporten til forslag til Natura 2000-plan og er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse.

Redegørelsen består af en overordnet redegørelse for Natura 2000-planens miljøformål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på arealniveau i denne redegørelse.

Den gældende Natura 2000-plan gælder for de fredskovpligtige, skovbevoksede arealer frem til 2021, mens den nye Natura 2000-plan, som gælder fra 2016 til 2021 fastlægger indsatsen for de skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovpligtige. Der sker ikke en ændring af indsatsen for disse arealer som følge af den nye plan. Indsatsen er dermed vurderet i miljørapporten for planperioden 2009-2015, og er derfor ikke vurderet på ny.

Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres overordnet ved at gennemføre foranstaltninger, der medvirker til at sikre naturtyperne samt medvirker til, at den pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper gennemføres.

Som det fremgår af afsnit 1.3 i miljørapporten, vil Natura 2000 planen overordnet set have en betydelig positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed. Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vil også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området.

I Natura 2000-område nr. 142 arbejdes der for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Indsatsen vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur og efter naturbeskyttelseslovens § 3, og indsatsen vurderes derfor ikke som udgangspunkt at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på allerede beskyttede naturarealer eller i tilknytning til eksisterende ynglelokaliteter, og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Der arbejdes for at sikre sammenhængende naturarealer. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på eller i tilknytning til allerede beskyttede naturarealer, og Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Det fremgår af miljørapporten for planforslaget, at Natura 2000-planen medvirker til at øge landskabsværdien og sikre den biologiske mangfoldighed. Natura 2000-planens indsats vurderes desuden at medvirke til tilbageholdelse af kvælstof, og dermed bidrage til opnåelse af vandområdeplanens mål, samt at bidrage til at sikre kulturarven ved at modvirke tilgroning af fortidsminder.

Hvordan er miljørapporten taget i betragtning?

Sideløbende med udarbejdelsen af forslag til Natura 2000-planerne har Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning foretaget en vurdering af planernes sandsynlige, væsentlige effekt på miljøet. I miljørapporten for Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 142 er der foretaget vurderinger af indvirkningen på en række miljøforhold, herunder biologisk mangfoldighed, i forhold til de lokale forhold.

Det fremgår af miljørapporten, at en konkret vurdering af indsatsens påvirkning af miljøet forudsætter kendskab til, hvor indsatsen konkret gennemføres. Dette fastsættes ved opfølgningen på de kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner.

Vurderingen af planens sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet viste, at foruden en positiv virkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne vil indsatsen også have en positiv effekt på den biologiske mangfoldighed samt en mindre betydning for opnåelse af vandområdeplanens mål, idet naturpleje også bidrager til begrænsning af udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Hvordan er udtalelser, der er indkommet i høringsfasen taget i betragtning?

Forslag til Natura 2000-plan med tilhørende miljørapport for perioden 2016-2021 var i høring i perioden 19. december 2014 til 10. april 2015. Planforslaget var i fornyet høring fra den 20. april 2016 til den 13. juli 2016 grundet en teknisk fejl, men den tilhørende miljørapport var skrevet på baggrund af det rigtige planforslag, og er derfor uændret og var ikke i fornyet høring.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har modtaget 2 høringssvar vedrørende miljørapporten for område nr. 142. I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringssvaret. Styrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over modtagne høringssvar vedlægges som bilag 1.

- 1) Generelt

En forening mener, at den strategiske miljøvurdering er uklar i sin afgrænsning mellem generel orientering/vurdering om Natura 2000 og orientering/vurdering om specifikke forhold i det konkrete Natura 2000-område. Miljøvurderingens oplysninger har karakter af et sammensurium af oplysninger og udokumenterede påstande, der i en vis grad er standardiserede og uden direkte tilknytning til det konkrete Natura 2000-område, end af en vurdering af miljøtilstanden. Foreningen finder ikke, at miljøvurderingen lever op til kravene i SMV-direktivet.

Den strategiske miljøvurdering redegør for Natura 2000-planens miljøformål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på indsatsernes miljøpåvirkning, da den endelige lokalisering af indsatserne ikke kendes ved udarbejdelsen af den statslige plan. SVANA er ikke enig i, at miljøvurderingen ikke lever op til kravene i lovebekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015 om miljøvurdering af planer og programmer. I denne sammenhæng skal særligt rettes opmærksomhed på miljøvurderingslovens § 7 stk. 2, der fastslår, at miljørapporten kun skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder samt til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad den indeholder og på hvilket trin i et eventuelt planhierarki planen eller programmet befinder sig.

2) Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

En forening nævner, at miljøvurderingen indeholder en række oplysninger om indholdet i Natura 2000-planen, som ikke fremgår af Natura 2000-planen. Bl.a. står der, at det er forudsat i 2. generations Natura 2000-planer, at aktiviteter i de nuværende statslige og kommunale handleplaner fastholdes og fortsætter i planerne for 2016-2021.

Der står også, at vurdering af samspillet mellem Tårnby Kommunes klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen afhænger af, hvordan begge planers indsatser konkret gennemføres. Dette oplyses at ville ske i forbindelse med de kommunale handleplaner. Foreningen fremfører, at der intet fremgår i planudkastet om klimaindsatser, og at klimaindsatser ikke kan indgå som en del af Natura 2000-planlægningen. Det synes dog forudsat i miljøvurderingen, at der kan gennemføres projekter vedrørende klimatilpasningstiltag som led i Natura 2000-planen, og at der i de tilfælde ikke skal laves habitatkonsekvensvurdering. Foreningen gør opmærksom på, at en sådan fremgangsmåde vil være i strid med habitatdirektivets regler, ligesom det vil være i strid med Naturbeskyttelseslovens regler om Natura 2000.

Det er præciseret i samtlige Natura 2000-planer, at indsatsen fra de gældende planer 2010-15 videreføres, og at det forudsættes, at den allerede igangsatte indsats færdiggøres i 2. planperiode, hvis den forudsatte indsats for planperioden 2010-15 ikke er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft.

Den strategiske miljøvurdering skal desuden beskrive forholdet til andre relevante planer. Dette omfatter bl.a. den omtalte klimatilpasningsplan. Det er rigtigt, at der ikke står nogen klimaindsatser i planudkastet. I miljøvurderingen står da også, at såfremt konkrete projekter i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden den kan gennemføres. Men hvis projektet gennemføres som led i Natura

2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus, er dette dog ikke gældende, jf. habitatbekendtgørelse nr. 926 af 27/06/2016.

3) Planens indvirkning på miljøet

En forening mener, at oplysningerne under punktet "flora, fauna og biologisk mangfoldighed" ikke tager hensyn til de store mængder af gæs, der forrykker den økologiske balance i form af konkurrence om levesteder og foder samt i form af deposition af store mængder gødning. Foreningen mener desuden, at teksten under "menneskers sundhed" er irrelevant. Samt at vurderingen af "jordbund" ikke tager højde for den øgede gødningsmængde de mange gæs efterlader, hvilket også burde vurderes i forhold til "vand".

Det er styrelsens holdning, at forekomst af gæs på Saltholm er naturlig og ikke har en væsentlig negativ påvirkning af naturtyper og levesteder for andre arter eller for jordbunden og vand. Planen vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på menneskers sundhed, da planen ikke ændrer på, om Saltholm og Peberholm udnyttes rekreativt.

4) Ikke teknisk resume

Dansk Ornitologisk Forening, København mener ikke, at "Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter ... på udpegningsgrundlaget ... opnår gunstig naturtilstand", som der står i det ikke tekniske resume, idet planens målsætninger ikke forholder sig konkret til bevaringsstatus for de enkelte arter, men alene angår levestederne.

Målsætningerne afspejler direktivforpligtelsens generelle krav om gunstig bevaringsstatus og en afvejning af modsatrettede naturinteresser, hvis sådanne er konstateret inden for Natura 2000-området. Det er endvidere vigtigt at være opmærksom på, at målsætningerne er langsigtede og derfor skal være robuste i forhold til en udvikling og naturforvaltningsindsats over en mangeårig periode.

Målsætningerne i Natura 2000-planerne er rettet mod sikring af levesteder og ikke sikring af et bestemt individantal. Dette afspejler sig også i lovgivningen, hvor Natura 2000-planlægningen og indsatsen tager udgangspunkt i, at man ikke kan sikre bestemte arters antal, men alene skabe forudsætningerne for deres tilstedeværelse.

Alternativer, der har indgået i miljøvurderingen

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper/arter. En sådan prioritering fremgår af planernes afsnit, der beskriver de modstridende interesser.

Der kan være modstridende interesser i en optimal pleje af naturtypen strandeng, (1330), og af pleje af hensyn til optimale yngle- og levemuligheder for fugle. Det vurderes dog, at en afgræsning af øen, der tilgodeser alle hensyn, vil være mulig.

Overvågning af Natura 2000-planens effekt

Natura 2000-indsatsen overvåges i forhold til udpegningsgrundlaget og naturværdiens tilstand via det nationale overvågningsprogram NOVANA, som

Miljøministeriet er ansvarlig for. Overvågningen vil over tid vise, om de planlagte indsatser har den forventede effekt på naturtypernes tilstand.

Bilag 1: Afsendere af hørings svar til SMV af forslag til Natura 2000-plan 2016-21 for N142, Saltholm og omliggende hav:

- DOF-København
- En forening